

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400210224

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Твърдица за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Квалифицирано мнение	4
База за изразяване на квалифицирано мнение	4
Правно основание за извършване на одита	7
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	8
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	8
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет.....	9
Коригирани неправилни отчитания	10
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	15
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства.....	16

Списък на съкращенията

ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджети
ГФО	Годишен финансов отчет
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДР	Допълнителни разпоредби
ДСД	Други сметки и дейности
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСч	Закон за счетоводството
ЗФУКПС	Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
НФА	Нефинансови дълготрайни активи
ОБА	Общинска администрация
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
СМР	Строително-монтажни работи
СчП	Счетоводна политика

**ДО
Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
50-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-ЖА МАРИЯ ГВОЗДЕЙКОВА –
ЗЛАТЕВА
КМЕТ НА ОБЩИНА ТВЪРДИЦА**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Твърдица, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Твърдица към 31 декември 2023 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси (ЗПФ).

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. При изпълнените одитни процедури за проверка за съответствие с приетите със Счетоводната политика (СчП) правила на общината за извършване на преглед за преценка/обезценка на нефинансовите дълготрайни активи (НДА), е установено, че през одитирания период не е извършен преглед за преценка/обезценка на НДА, въпреки наличието на основание за това. Последният преглед за преценка/обезценка на нефинансови дълготрайни активи в община Твърдица е извършен през 2019 г.¹

В утвърдената СчП на община Твърдица е възприет подход да се извършва преглед за обезценка на ДА веднъж на три години.

Одитният екип не достигна до получаване на разумна увереност, която да позволи потвърждаване на салдата на съответните сметки, по които са признати дълготрайните

¹ Одитно доказателство № 01

активи, подлежащи на периодичен преглед за преценка/обезценка, в т.ч. в отчетна група „Бюджет“, с балансова стойност на активите, в размер на 18 084 820 лв.², и в отчетна група ДСД, в размер на 22 143 356 лв.³

Неправилното отчитане е установено при извършения финансов одит на годишния финансов отчет (ГФО) на община Твърдица за 2021 г. и 2022 г., и не е коригирано към 31.12.2023 г.

По време на финалното обсъждане с ръководството на общината на установените неправилни отчитания, е получено становище, че от общината няма да се предприемат коригиращи действия, т.к. е необходим по-дълъг период от време за задълбочен анализ на ДМА, общинска собственост.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 86 от ДДС № 07 от 2017 г. и точка „Оценка, преценка и обезценка“ от раздел „Дълготрайни материални активи“ от СчП на общината относно извършване на преглед за обезценка на дълготрайните материални активи веднъж на три години.

Не е изпълнено изискването на т. 7.2 от Счетоводен стандарт (СС) 16, съгласно което преоценките на дълготрайни материални активи трябва да се правят достатъчно редовно, така че балансовата стойност на дълготрайните материални активи да не се различава съществено от тази, която би била определена при използването на справедливата стойност към датата на финансовия отчет

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от Закона за счетоводството (ЗСч) за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети. Допуснатото несъответствие е оценено като съществено по характер.

2. В отчетна група „Бюджет“, към 31.12.2023 г. по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“⁴ са капитализирани разходи за незавършено строителство по две⁵ партии, с наименования: Здравен дом 1-ви блок Шивачево (48 262 лв.), и Здравен дом 2-ри блок Шивачево (48 261 лв.), на обща стойност 96 523 лв., за които на одитния екип не е предоставена информация относно етапа на завършеност на обектите, и наличие на проектно-сметна документация, поради което одитният екип не достигна до разумна увереност за верността на салдото по посочените позиции в годишния финансов отчет на общината.

Не са предприети действия за защита на интересите на общината, като:

- вземане на управленски решения за привеждане на документирането и отчетността на стопанските операции в съответствие с действащите нормативни актове;
- не е извършен анализ и проверка относно наличието на документална обосновааност на платените в предходни отчетни периоди разходи за незавършено строителство и основен ремонт.

Сметната палата няма основание да препоръча отписване от баланса на признатите суми, преди да се изясни причината/основанието за тяхното първоначално признаване по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“.

При извършена през 2021 г. проверка на място, в присъствието на представители

² шифри 0011 „Сгради“, 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“, 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ и 0017 „Земни, горни и трайни насаждения“ от актива на баланса в отчетна група „Бюджет“ за текущата година

³ шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ и шифър 0016 „Активи с историческа и художествена стойност и книги“ (за активите по шифър 0017 е извършена преценка/обезценка – констатация 1 от раздел „Коригирани неправилни отчитания“) от актива на баланса в отчетна група ДСД за текущата година

⁴ Одитни доказателства № 01 и № 06

⁵ С наименования: Здравен дом 1 ви блок Шивачево – 48 262 лв. и Здравен дом 2 ри блок Шивачево – 48 261 лв.

на общината, от одитният екип е документирано наличие на сгради в груб строеж.

При извършен анализ и проверка на приложенията към ГФО на общината за предходни отчетни периоди, както и съгласно обяснение от счетоводството на кметство Шивачево, се установи, че салдото по двете партиди (Здравен дом 1-ви блок Шивачево и Здравен дом 2-ри блок Шивачево) на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ е налично от преди 2002 г.

Неправилното отчитане е установено по време на финансовите одити на ГФО за 2021 г. и 2022 г., и не е коригирано към 31.12.2023 г.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

Не са приложени, дадените от МФ указания в т. 16.6 от писмо ДДС № 20 от 2004 г. относно оценката на дълготрайни материални активи, които към края на годината са в процес на придобиване.

Не са спазени изискванията на чл. чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията, дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗПФ.

Установеното несъответствие е оценено по характер.

3. В отчетна група „Бюджет“, по три⁶ аналитични партиди на сметка 4020 „Доставчици по аванси“⁷, на обща стойност 15 360 лв., в т.ч.:

а) през 2012 г. (9 360 лв.), по договор за консултантски услуги и оценка на съответствието, за който не е настъпило основание за доплащане;

б) през 2013 г. (3 000 лв.), по договор за консултантски услуги, срокът за изпълнение, на който е изтекъл;

в) през 2020 г. (3 000 лв.), по договор за подготовка и подаване на проектопредложение, за който не е настъпило основание за доплащане. Срокът на договора е до изплащането на безвъзмездна финансова помощ от Държавен фонд „Земеделие“, но такава не е предоставена, т.к. проектът не е одобрен.

Няма предприети действия от страна на общината във връзка със събирането на вземанията по съдебен ред, или извършен анализ и предложение за предприемане на други мерки, свързани с невъзстановените средства.

Неправилното отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО на община Твърдица за 2021 г. и за 2022 г., и не е коригирано към 31.12.2023 г.

Не е спазен принципът за предпазливост, съгласно чл. 26, ал. 1 т. 3 и чл. 24, ал. ал. 1 и 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети и разпоредбите на чл. 20 от ЗПФ относно ефикасното и ефективно управление на финансите по начин, гарантиращ отчетността и отговорността на разпоредителите с бюджети, във връзка с § 2 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

4. Установени са следните случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби:

⁶ 9 360 лв. аванс по договор № 37 от 10.07.2012 г. за консултантски услуги и оценка на съответствието, 3 000 лв. аванс по договор № 07 от 14.02.2013 г. за консултантски услуги и 3 000 лв. аванс по договор № 56 от 27.08.2020 г. за подготовка и подаване на проектопредложение

⁷ Одитно доказателство № 01

4.1. В община Твърдица няма изградено звено за вътрешен одит, въпреки че попада в обхвата на чл. 12, ал. 2, т. 3 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор (ЗВОПС). Съгласно чл. 21 от ЗПФ ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.⁸

Не са спазени изискванията за задължително изграждане на звено за вътрешен одит в общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв., регламентирани в чл. 12, ал. 2, т. 3 от ЗВОПС, във връзка с чл. 21 от ЗПФ и § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

4.2. В община Твърдица осредненото равнище за 2023 г. на събираемост за данъка върху недвижимите имоти (76,82 на сто) и данъка върху превозните средства (69,06 на сто) е 72,94 на сто и е с 2,41 на сто под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за 2023 г. (75,35 на сто).⁹

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 7 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 6 от ЗПФ, осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства да не е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

4.3. През одитирания период не са определени рисковите области във финансово-счетоводната отчетност, отговорностите на участниците в процеса по управление на риска и не е изготвен риск-регистър, за да се предприемат адекватни действия за тяхното минимизиране.¹⁰

Не са спазени изискванията на чл. 12, ал. 3 и чл. 13, ал. 3, във връзка с чл. 3, ал. 1 и чл. 10, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор относно управление на риска, което е в несъответствие с Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол, и указанията на министъра на финансите, утвърдени със Заповед № ЗМФ 184 от 06.03.2020 г. на министъра на финансите.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Твърдица в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-02-04-102 от 03.07.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

⁸ Одитни доказателства № 01 и № 02

⁹ Одитно доказателство № 05

¹⁰ Одитно доказателство № 02

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. През 2022 г., 82 броя новоактувани поземлени имота – частна общинска собственост, непризнати в отчетността на общината в предходни отчетни периоди, с обща площ 312,040 дка, са признати по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ по данъчна оценка, определена към периода на съставяне на актовете за общинска собственост (АОС), на обща стойност 410 230 лв. Данъчната оценка на балансово признатите през 2022 г. поземлени имоти не е надежден индикатор за справедливата им стойност към датата на финансовия отчет. На одитния екип не е предоставена информация за извършен от общината анализ доколко данъчната оценка на активите се явява надежден индикатор за определяне на тяхната справедлива стойност, което не позволява да се потвърди избраният подход за първоначално признаване на дълготрайните активи.

При анализа на разпоредителните сделки през 2022 г. е установено, че стойностите, по които са признати имотите, са занижени многократно спрямо справедливите стойности на същите или подобни имоти в същото населено място (например: поземлен имот-нива VI категория в Шивачево, с данъчна оценка, в размер на 47,40 лв. (0,07 лв. на кв. м) и с пазарна оценка, в размер на 436 лв. (0,67 лв. на кв. м); поземлен имот-изоставена нива, IX категория в с. Боров дол, с данъчна оценка, в размер на 503,60 лв. (0,02 лв. на кв. м), с пазарна оценка, в размер на 7 257 лв. (0,35 лв. на кв. м); поземлен имот-VI категория с. Червенаково, с данъчна оценка, в размер на 250 лв. (0,09 лв. на кв. м) и пазарна оценка, в размер на 2 234 лв. (0,76 лв. на кв. м).

За коригиране на установеното несъответствие през месец декември 2023 г. е възложено определяне на справедливи стойности на активите, признати по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ към 31.12.2023 г. - по пазарни оценки от лицензиран оценител. На одитния екип е представена обосновката на лицензирания оценител от 07.12.2023 г. по имоти, като в резултат на прегледа за преоценка/обезценка са съставени счетоводни записвания в отчетна група ДСД по дебита (807 492 лв.) и по кредита (210 493 лв.) на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“.¹¹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7., буква „б“ от СС № 16 Дълготрайни материални активи“, във връзка с указанията на Раздел „Дълготрайни материални активи“ от СчП на община Твърдица¹², относно изискването стойността на балансово признатите активи в отчетността на общината, да не се различава съществено от справедливата им стойност към датата на съставяне на финансовия отчет.

2. Извършени разходи за строително-монтажни работи (СМР), авторски и строителен надзор, и изработване на инвестиционен проект на тринадесет улици и един площад в община Твърдица, в размер на 647 497 лв., осчетоводени по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ правилно са капитализирани по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група ДСД в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група ДСД“¹³.

При финансовия одит на ГФО на община Твърдица за 2022 г. е установено, че разходи за инвестиционен проект и авторски надзор за същите обекти, в размер на

¹¹ Одитни доказателства № 01 и № 03

¹² Придобиване Първоначално всеки придобит актив се оценява по: - справедлива стойност – когато активите са получени в резултат на безвъзмездна сделка.

¹³ Одитни доказателства № 06 и № 09

23 518 лв., са неправилно капитализирани по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

Обектите не са завършени¹⁴ и през месец декември 2023 г. неправилно са признати в отчетността по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, на обща стойност 671 015 лв. по отделните аналитични партии на активите¹⁵.

Окончателното признаване на нефинансовите дълготрайни активи (в процес на придобиване), в отчетността на бюджетната организация по съответните счетоводни сметки от СБО се осъществява след приключване на цялостния процес на придобиване, в т.ч. наличие на изискуемата документация, удостоверяваща извършването на всички дейности и процедури, изисквани за въвеждането на обекта в експлоатация. Съгласно т. 23, буква „г“ от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ активи, които са в процес на придобиване, не подлежат на амортизация.

За коригиране на установените неправилни отчитания¹⁶ са сторнирани счетоводните записвания по метода на червеното сторно (647 497 лв.) и по реда на т. 8.9. от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, са съставени счетоводни записвания по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в кореспонденция със сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ и по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в отчетна група ДСД (23 518 лв.).

Не са спазени изискванията на чл. 3 ал. 3 и чл. 24, ал. 2 от ЗСч за счетоводно отчитане на основата на документална обосноваост, и изискването за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

3. При извършени одитни процедури за проверка на счетоводните записвания по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“, е установено:

3.1. По договор за ремонт и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа - висока зона, северозападна част, гр. Шивачево, е предоставена в предходен отчетен период авансова сума, в размер на общо 509 358 лв.¹⁷ (30% от стойността на договора), правилно призната в отчетността по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ в отчетна група „Бюджет“.

С приемо-предавателни протоколи, съответно от 15.03.2023 г., 08.06.2023 г., 30.08.2023 г. и 31.10.2023 г., са приети установените завършени и за заплащане натурални СМР.

Във връзка с чл. 4.1.2 от договора са фактурирани междинни плащания, в общ размер от 1 148 366 лв., от които са приспаднати аванси, в размер на 344 510 лв. Съставените счетоводни операции за пропорционално приспаднатите части от изплатения аванс са в размер на 275 801 лв.

Не е съставена счетоводна операция за приспадане на аванс, в размер на 68 709 лв.:

¹⁴ Удостоверение за въвеждане в експлоатация от м. февруари 2024 г.

¹⁵ ул. "Изгрев" в гр. Твърдица (27 070 лв.), ул. "Иван Вазов" в гр. Твърдица (53 182 лв.), ул. "Г. Бенковски" с. Червенаково- о.т. 41,69,70 (33 973 лв.), ул. "Ален мак" с. Оризари- о.т. 49,52,53,54,55,56 (97 149 лв.), ул. "Еделвайс" с. Боров дол - о.т.54,56 (17 040 лв.), ул. "Мургаш" с. Боров дол-о.т.51,50,49 (14 001 лв.), ул. "Индже войвода", с. Сборище (72 221 лв.), ул. "Йордан Йовков" кв. Козарево- о.т.19,и о.т. 25,26,27,28 (52 568 лв.), улица "Д. Митов" гр. Шивачево - о.т.190,226,242,261,274 и 287 (134 655 лв.), улица "Софроний Врачански" кв. Козарево- о.т.97,91,и о.т.214 (33 840 лв.), площад пред църквата в гр. Твърдица- о.т.19,20,29,28,27 (47 952 лв.), улица "Синия вир" гр. Твърдица -о.т.20,21,22,25 и о.т.535 (27 026 лв.), улица "Хан Аспарух" гр. Твърдица- о.т. 28,53,49 (48 692 лв.), улица "Св. Петка" гр. Твърдица - о.т. 29,30,31 (11 646 лв.)

¹⁶ Одитно доказателство № 11

¹⁷ Всички стойности в констатация 3. са посочени без ДДС

- в отчетна група „Бюджет“ - по дебита на сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, и

- в отчетна група ДСД - по кредита на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“. Усвоеният аванс не е капитализиран по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ и кредита на сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“.¹⁸

За коригиране на неправилното отчитане са съставени счетоводни записвания (68 709 лв.) по дебита на сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и по кредита на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ в отчетна група „Бюджет“, и по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ и по кредита на сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“ в отчетна група ДСД.¹⁹

Неоснователно е приложена т. 103 от ДДС № 14 от 2013 г. на МФ относно отчитането на авансово предоставени суми, във връзка с което не е спазено изискването за осчетоводяването на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от МФ с ДДС № 14 от 2013 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г. относно капитализиране на дълготрайни материални активи (ДМА) в отчетна група ДСД.

3.2. В отчетна група СЕС, извършен разход, в размер на 6 000 лв., по подписан и изпълнен договор към 31.12.2022 г., за разработка на двуезичен уеб портал, неправилно е признат като вземане по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“, вместо по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“.

Неправилното отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО на община Твърдица за 2021 г. и за 2022 г.

През 2023 г. са съставени неправилни коригиращи счетоводни операции за усвояване на аванса, по дебита на сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ (6 000 лв.), вместо да бъдат приложени указанията на МФ, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г., за коригиране на грешки от минали години, чрез сметка 6994 „Намаление на финансови активи (приходно-разходни позиции) от други събития“.²⁰

За коригиране на неправилното отчитане са съставени счетоводни записвания по метода „червено сторно“, а разходът в размер на 6 000 лв. е признат по сметка 6994 „Намаление на финансови активи (приходно-разходни позиции) от други събития“.²¹

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г., относно коригиране на грешки от предходни отчетни периоди, произтичащи от неотчетени активи и пасиви или от отчетени несъществуващи активи и пасиви, да се отразяват чрез съответните сметки от групи 69 и 79 на СБО.

4. В отчетна група СЕС, придобити и въведени в употреба през предходни отчетни периоди (2021 г. и 2022 г.) нефинансови дълготрайни активи, на обща стойност 32 342 лв.,²² не са прехвърлени в отчетна група „Бюджет“ чрез счетоводно записване в отчетна група СЕС по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, и в отчетна група „Бюджет“ чрез сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, от които:

¹⁸ Одитно доказателство № 09

¹⁹ Одитно доказателство № 11

²⁰ Одитно доказателство № 01

²¹ Одитно доказателство № 11

²² от които в ОбА – 24 325 лв., в СУ „Неофит Рилски“, гр. Твърдица, ВРБ на общината – 8 017 лв.

а) активи, на стойност 24 325 лв., придобиването на които е финансирано по проект „Предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие в община Твърдица“, отчитан в Общинска администрация (ОБА), в отчетна група СЕС/ДМП, и придобити през предходни отчетни периоди, признати по сметки 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“²³ (4 277 лв.) и 2059 „Други транспортни средства“²⁴ (20 048 лв.);

б) активи, на стойност 8 017 лв., придобиването на които е финансирано по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“, отчитан в СУ „Неофит Рилски“, гр. Твърдица – второстепенен разпоредител с бюджети на община Твърдица (ВРБ), в отчетна група СЕС/КСФ и придобити в предходни отчетни периоди, признати по сметки 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“²⁵ (1 000 лв.) и 2060 „Стопански инвентар“²⁶ (7 017 лв.).²⁷

В резултат на допуснатото неправилно отчитане не е стартирал своевременно процесът на начисляване на амортизации, считано от месеца, следващ месеца на въвеждане в употреба на активите, като са начислени по-малко разходи за амортизация на активите, в размер на 4 671 лв. (в т.ч. 1 193 лв. за предходни отчетни периоди и 3 478 лв. за текущия период).

За коригиране на неправилното отчитане са съставени счетоводни операции за отписване на активите от отчетна група СЕС по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в кореспонденция със съответните сметки от група 20 „Дълготрайни материални активи“ с отчетната стойност на активите (32 342 лв.), и за признаването им в отчетна група „Бюджет“ по дебита на съответните сметки от група 20 „Дълготрайни материални активи“²⁸ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Начислена е амортизация на същите активи:

- за предходните отчетни периоди - по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в кореспонденция със съответните сметки от подгрупа 241 „Амортизация на дълготрайни материални активи“ (1 193 лв.), и

- за одитирания период - по дебита на съответните сметки от подгрупа 603 „Разходи за амортизации“ в кореспонденция със сметки от подгрупа 241 „Амортизация на дълготрайни материални активи“ (3 478 лв.)²⁹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 36 от ДДС № 03 от 2016 г. и т. 17 от ДДС № 05 от 2016 г., във връзка с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за коригиране на грешки от минали години, и относно прехвърлянето на придобитите в отчетна група СЕС нефинансови активи, които остават за ползване от бюджетната организация в отчетна група „Бюджет“.

Не са спазени указанията на т.1³⁰ от Заповед № 279 от 26.06.2018 г., с която се допълва Амортизационната политика на община Твърдица относно подхода за прехвърляне на придобити активи в отчетна група СЕС.

²³ 6 бр. лаптопи

²⁴ употребяван автомобил Ситроен

²⁵ 1 бр. компютърна конфигурация

²⁶ ерготерапевтични модули и мебели за детски градини

²⁷ Одитно доказателство № 08

²⁸ В съответствие с характера на разходите

²⁹ Одитно доказателство № 11

³⁰ „Подход за прехвърляне на придобити активи в отчетна група СЕС в отчетна група Бюджет и ДСД с цел начисляване на амортизация: периодично (тримесечно). Всички придобити за този период активи чрез СЕС се прехвърлят от отчетна група СЕС в отчетна група „Бюджет“ или ДСД с цел да започне начисляване на амортизация.“

5. В отчетността на община Твърдица, през месец декември 2023 г., по сметка 2031 „Административни сгради“ са признати разходи за основен ремонт на сградата на ДГ „Щастливо детство“, в размер на 597 381 лв.

За извършените СМР за обекта е издадено Удостоверение за въвеждане в експлоатация на строеж № 03 от 02.02.2023 г.

Към 31.12.2023 г. не е начислена амортизация, в размер на 13 242 лв. за периода от месец март до месец декември 2023 г. по дебита на сметка 6033 „Разходи за амортизация на сгради“ и по кредита на сметка 2413 „Амортизация на сгради“ в отчетна група „Бюджет“.³¹

За коригиране на неправилното отчитане е съставено счетоводно записване по дебита на сметка 6033 „Разходи за амортизация на сгради“ в кореспонденция със сметка 2413 „Амортизация на сгради“, в размер на 13 242 лв.³²

Не са спазени указанията на МФ, дадени в ДДС № 05 от 2016 г. относно начисляването на амортизации на НФА, във връзка с изискванията на чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч, относно прилагане принципа на начисляването, съгласно който ефектите от сделки и други събития се признават в момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

6. По договор³³ за доставка на нетна активна електрическа енергия е осчетоводен поет ангажименти по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“, в размер на 1 680 000 лв., вместо изпълнението по договора да се отчита като възникнал ангажимент за разходи с незабавна реализация по дебита на сметка 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“ и кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“.³⁴

Към 31.12.2023 г. са реализирани ангажименти, в общ размер от 203 538 лв.³⁵, които са осчетоводени по дебита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ и кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“. В резултат на осчетоводените поети и реализирани ангажименти по договорите, салдото на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ е завишено с 1 476 462 лв. За коригиране на неправилните отчитания са съставени счетоводни записвания по метода „червено сторно“.³⁶

Не са спазени указанията на т.т. 11 и 12 от ДДС № 04 от 2010 г. във връзка със специфични изисквания, правила и изключения от общия ред на отразяване на ангажиментите, свързани с регулярни доставки и плащания за комунално-битови разходи и т.т. 77 и 78 от ДДС № 14 от 2013 г. относно счетоводно отчитане на поетите ангажименти и неотчитане на наличност на ангажиментите с незабавна реализация и приравнените на тях, при които моментът на възникването съвпада с момента на реализацията.

³¹ Одитно доказателство № 07

³² Одитно доказателство № 11

³³ Договор № 43 от 15.05.2023 г. за 1 680 000 лв. за доставка на електроенергия

³⁴ Одитно доказателство № 04

³⁵ в Общинска администрация (83 721 лв.), в ДВУИ и ДВПР (69 367 лв.), в кметство Боров дол (4 065 лв.), в кметство Бяла паланка (6 058 лв.), в кметство Оризари (7 009 лв.), кметство Сборище (11 943 лв.) и кметство Шивачево (21 375 лв.)

³⁶ Одитно доказателство № 11

7. В ОбА, гр. Твърдица, придобити активи, в общ размер на 136 572 лв., са неправилно отчетени по подпараграф 10-15 „Разходи за материали“, вместо по подпараграф 52-03 „Придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения“.³⁷

Закупените активи отговарят на критериите за балансово признаване като ДМА и са с единични стойности над определения в СчП³⁸ праг на признаване на ДМА (500 лв. без ДДС). Активите са признати по сметка 2049 „Машини, съоръжения, оборудване“ и за тях са начислявани амортизации след въвеждането им в употреба.

Коригиран е Отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства към 31.12.2023 г., като е занижен показател „Разходи за издръжка – нефинансови позиции“ и е завишен показател „Придобиване на други дълготрайни материални активи“ в отчетна група „Бюджет“ със 136 572 лв.³⁹

Не е спазено изискването за осчетоводяване на разходите в съответствие с техния характер, съгласно ЕБК за 2023 г. утвърдена от министъра на финансите с ДДС № 09 от 2022 г., и подраздел „Класифициране“ от раздел „Дълготрайни материални активи“ от СчП на община Твърдица.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените контролни дейности са неефективни и не са действали през целия одитиран период, в резултат на което са допуснати несъответствия и неправилни отчитания свързани с признаване на придобити ДМА, неизвършена обезценка/преоценка на активите, отчитане на поетите ангажименти, на разходите и класифицирането на активите и др., цитирани в настоящия одитен доклад.

На основание т. 67 от писмо ДДС № 8 от 2023 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции⁴⁰ на Отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства, Баланс/ОПР на община Твърдица, към 31.12.2023 г. Коригираният ГФО за 2023 г. е зареден в системата ИСО на МФ на 19.08.2024 г. и е представен в Сметната палата (ИРМ Сливен) с вх. № 07-02-368 от 20.08.2024 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 11 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Сливен, бул. Ал. Стамболийски, № 1, етаж 5.

³⁷ Одитно доказателство № 10

³⁸ ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ (ДМА), *Класифициране*, В Общината един актив се класифицира като дълготраен, когато: -има натурално-веществена форма; -се използва за дейността, за отдаване под наем, за административни и други цели; -се използва през повече от един отчетен период; -е със стойност на придобиване не по-малка от 500 лв.

³⁹ Одитно доказателство № 11

⁴⁰ Одитно доказателство № 11

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 391 от 01.10.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Твърдица и един за Сметната палата.

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Горица Грънчарова-Кожарева)

(съгл. Заповед № 154/08.04.2024 г.)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД № ГФО-1.25 за извършена проверка относно предприети мерки за отстраняване на некоригирани неправилни отчитания, установени при извършен одит на ГФО за 2022 г. на община Твърдица, счетоводни извлечения, мемориални ордери, удостоверения за въвеждане в експлоатация, справки	152
02	РД № ГФО-1.26 за предварителна оценка на вътрешния контрол и вътрешния одит в община Твърдица	2
03	РД № ГФО-2.16-7 за проверка на счетоводното отразяване на съставените актове за общинска собственост по сметки 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“, 7801 „Преценки на нефинансови дълготрайни активи“ и 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в отчетна група ДСД за 2023 г., АОС, договори за продажба на имоти и пазарните им оценки, справки	444
04	РД № ГФО-2.16-8 Процедури по същество за счетоводните записвания по сметки 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в община Твърдица, договор за доставка на електроенергия, фактури и счетоводни извлечения за поети и реализирани ангажименти	405
05	РД № ГФО-2.16-11 Проверка изпълнението на условията в чл. 130а от ЗПФ в община Твърдица към 31.12.2023 г.	2
06	РД № ГФО-2.16-13 за процедури по същество на дебитните и кредитни обороти по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, параграф 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи“ в отчетни групи „Бюджет“, СЕС и ДСД, РД № ГФО-2.4 за проведено интервю, първични счетоводни документи и счетоводни извлечения, удостоверения за въвеждане в експлоатация на общински улици	76
07	РД № ГФО-2.16-9 Процедури по същество за проверка и анализ на отчитането на активи по сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, 2031 „Административни сгради“, 2032 „Жилищни сгради, общежития и апартаменти“ в отчетна група „Бюджет“, счетоводни извлечения, УВ в експлоатация, обосновка за полезен срок на годност	12
08	РД № ГФО-2.16-12 Процедури по същество за осчетоводяването на активи по сметки 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“, 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, 2059 „Други транспортни средства“ и 2060 „Стопански инвентар“ в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС, фактури и счетоводни извлечения за придобиването на активите, преизчисляване на амортизациите	23
09	РД № ГФО-2.15-3 Процедури по същество на счетоводното отчитане на извършените стопански операции по сметки 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и параграф 51-00 „Основен ремонт на ДМА“ в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС, счетоводни извлечения, фактури и протоколи за извършени СМР, помощни справки	63

10	РД № ГФО-2.16-21 Процедури по същество за проверка на съществени позиции от финансовия отчет – счетоводни сметки от подгрупа 601 „Разходи за материали“ и съответните им подпараграфи, договор за закупени контейнери за битови отпадъци, фактура и счетоводни извлечения	37
11	Коригиращи счетоводни записвания, счетоводни извлечения, коригиран Баланс, ОПР и отчет за касовото изпълнение на бюджета, справки за сравнение на данните от ACL, протокол от МФ и писмо вх. № 07-02-368 от 20.08.2024 г. до Сметна палата	47

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

Web-адрес

към 31 декември 2023 г.

АКТИВ

Раздели, групи, статии	Код	I. ОТЧЕТНА ГРУПА "БЮДЖЕТ"		II. ОТЧЕТНА ГРУПА "ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ"		III. ОТЧЕТНА ГРУПА "ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ"		IV. ВСИЧКО	
		Текуща година	Предходна година (към 31 декември)	Текуща година	Предходна година (към 31 декември)	Текуща година	Предходна година (към 31 декември)	Текуща година	Предходна година (към 31 декември)
а	б	1	2	3	4	5	6	7	8
A. НЕФИНАНСОВИ АКТИВИ									
I. Дълготрайни материални активи									
1. Страни	0011	9 017	8 424					9 017	8 424
2. Компютри, транспортни средства, оборудване	0012	7 658	7 624	15	25			7 673	7 649
3. Стопански инвентар и други ДМА	0013	313	314	1	7			314	321
4. ДМА в процес на придобиване	0014	205	670	441				2 931	779
5. Инфраструктурни обекти	0015					2 285	109	2 285	23 073
6. Активи с историческа и художествена стойност и книги	0016					21 423	23 073	21 423	23 073
7. Земи, гори и трайни насаждения	0017	1 112	1 117			50	50	7 402	6 694
Общо за група I:	0010	18 305	18 148	457	32	30 047	28 809	48 809	46 989
II. Нематериални дълготрайни активи	0020	4	9					4	9
III. Краткотрайни материални активи									
1. Материали, продукция, стоки, незавършено производство	0031	813	501		1			813	502
2. Други краткотрайни материални активи	0032								
Общо за група III:	0030	813	501		1			813	502
Общо за раздел "А":	0100	19 122	18 659	457	33	30 047	28 809	49 626	47 500
Б. ФИНАНСОВИ АКТИВИ									
I. Дялове, акции и други ценни книжа									
1. Дялове и акции	0051	48	39					48	39
2. Държавни/общински ценни книжа	0052								
3. Облигации и други ценни книжа	0053								
Общо за група I:	0050	48	39					48	39
II. Вземания от заеми									
1. Дългосрочни вземания по заеми	0061								
2. Краткосрочни вземания по заеми	0062	49						49	
Общо за група II:	0060	49						49	
III. Други вземания									
1. Публични вземания - данъци, вноски, такси, санкции и лихви	0071								
2. Вземания от клиенти	0072	30	8					30	8
3. Предоставени аванси	0073	450	1 355	1 656	102			2 107	1 457
4. Подотчетни лица	0074								
5. Вземания по заеми между бюджетни организации	0075	105	121					105	121
6. Други вземания	0076	189	107	154	140			189	107
Общо за група III:	0070	774	1 592	1 811	242			2 430	1 693
IV. Парични средства									
1. Парични средства в брой	0081								
2. Парични средства в банков сметки	0082	7 093	5 794	210	56			7 561	6 066
Общо за група IV:	0080	7 093	5 794	210	56			7 561	6 066
Общо за раздел "Б":	0200	7 964	7 425	2 021	298			10 088	7 799
Сума на актив а	0300	27 086	26 084	2 477	331	30 305	29 025	59 714	55 299

Раздели, групи, статии	Код	I. ОТЧЕТНА ГРУПА "БЮДЖЕТ"		II. ОТЧЕТНА ГРУПА "ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ"		III. ОТЧЕТНА ГРУПА "ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ"		IV. ВСИЧКО	
		Текуща година	Предходна година (към 31 декември)	Текуща година	Предходна година (към 31 декември)	Текуща година	Предходна година (към 31 декември)	Текуща година	Предходна година (към 31 декември)
A. КАПИТАЛ В БЮДЖЕТНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ	6								
1. Разполагаем капитал	0401	10 816	10 816					10 816	10 816
2. Акумулирано изменение на нетните активи от минали години	0402	12 993	11 247	(3 026)	(3 035)	28 809	29 491	38 776	37 702
3. Изменение на нетните активи за периода	0403	1 071	1 747	2 216	10	1 239	(682)	4 526	1 075
Общо за раздел "А":	0400	24 880	23 809	(809)	(3 026)	30 047	28 809	54 119	49 592
B. ПАСИВИ И ОТСРОЧЕНИ ПОСТЪПЛЕНИЯ									
I. Дългосрочни задължения									
1. Дългосрочни задължения по емисии на ценни книжа	0511								
2. Дългосрочни задължения по получени заеми	0512								
3. Други дългоср. задължения - финансов лизинг и търг. кредит	0513								
Общо за група I:	0510								
II. Краткосрочни задължения									
1. Краткоср. задължения по заеми и емисии на ценни книжа	0521								
2. Задължения към доставчици	0522	102	124	3 140	3 172			3 242	3 296
3. Получени аванси	0523	30	120					30	120
4. Задължения за пенсии, помощи, стипендии, субсидии	0524	1	1	9	46			10	47
5. Задължения за данъци, мита и такси	0525	42	62	2	1			45	64
6. Задължения за вноски към ДОО, НЗОК, ДЗПО	0526	320	355	9	6			329	361
7. Задължения към персонала	0527								
8. Задължения по заеми между бюджетни организации	0528			105	121			105	121
9. Други краткосрочни задължения	0529	657	595	21	11	257	216	781	682
Общо за група II:	0520	1 152	1 257	3 287	3 357	257	216	4 541	4 690
III. Провизии и отсрочени постъпления									
1. Провизии за задължения	0531	1 054	1 017					1 054	1 017
2. Отсрочени помощи, дарения и трансфери	0532								
Общо за група III:	0530	1 054	1 017					1 054	1 017
Общо за раздел "Б":	0500	2 205	2 274	3 287	3 357	257	216	5 595	5 707
Сума на пасива	0600	27 086	26 084	2 477	331	30 305	29 025	59 714	55 299

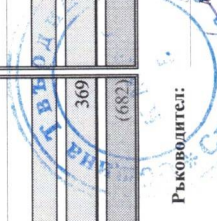
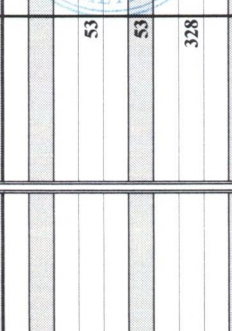
Дата: 12.08.2024 г. Ръководител: Мария Гюбарецкова-Златева
 Главен счетоводител: Ляля Станчева
 Финансов отчет, отнсно който Сметната палата е издала одитен доклад № 04002.102.24 от 08.12.2024 г.
 Ръководител на одитен екип: Милз Милз
 Директор на дирекция: Милз Милз

Раздели, групи, статии	№	I. ОТЧЕТНА ГРУПА "БЮДЖЕТ"		ПОТЧЕТНА ГРУПА "СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ"		III. ОТЧЕТНА ГРУПА "ДРУГИ СМЕТКИ И ЛЕЙНОСТИ" (ДСЛ)		IV. ВСИЧКО	
		Текуща година	Предходна година (31 декември)	Текуща година	Предходна година (31 декември)	Текуща година	Предходна година (31 декември)	Текуща година	Предходна година (31 декември)
A. ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	6								
I. Текущи приходи									
1. Данъци, осигурителни вноски и приравнени на тях приходи	0711	722	641					722	641
2. Приходи от такси, лицензи и вноски	0712	573	501					573	501
3. Приходи от административни глоби и санкции	0713	5	7					5	7
4. Приходи от услуги	0714								
5. Приходи от наеми	0715	310	259					310	259
6. Приходи от концесии	0716	68	33					68	33
7. Приходи от лихви	0717	83	47					83	47
8. Приходи от дивиденди и дялово участие	0718								
9. Други текущи приходи	0719	189	124					189	124
Общо за група I:	0710	1 951	1 613					1 951	1 613
II. Продажби на нефинансови активи									
1. Продажба на материали, стоки и продукция	0721	1 475	1 369					1 475	1 369
2. Продажба на нефинансови дълготрайни активи	0722	114	162					114	162
3. Продажба на конфискувани нефинансови активи	0723								
Общо за група II:	0720	1 589	1 530					1 589	1 530
III. Коректив за приходи в т.ч. Коректив за данък в/у приходите от стопанска дейност	0730	(38)	(36)					(38)	(36)
0739		(38)	(36)					(38)	(36)
IV. Приходи от застрахователни обезщетения	0740								
V. Приходи от помощи и дарения									
1. Помощи и дарения от Европейския съюз	0751		1						1
2. Други помощи и дарения от чужбина	0752	20	66					20	66
3. Други безвъзмездно получени средства по международни и др. програми	0753								
4. Помощи и дарения от страната	0754	150	152					150	152
Общо за група V:	0750	170	219					170	219
Общо за раздел "A":	0700	3 673	3 327					3 673	3 327
Б. РАЗХОДИ									
I. Текущи нелихвени разходи									
1. Разходи за материали	0601	3 340	3 002	119	102			3 460	3 104
2. Разходи за външни услуги и наеми	0602	2 976	3 079	490	430			3 466	3 508
3. Разходи за амортизации	0603	1 161	1 078			1 693	1 671	2 854	2 749
4. Разходи за възнаграждения на персонал	0604	16 467	13 980	667	398			17 134	14 379
5. Разходи за осигурителни вноски	0605	3 127	2 703	126	76			3 253	2 778
6. Разходи за данъци и такси	0606	9	7	0	0			9	7
7. Разходи за командировки	0607	70	48	0	2			70	50
8. Разходи за застраховане и други финансови услуги	0608	47	39	0	0			47	39
9. Други нелихвени разходи	0609	16	11					16	11
10. Разходи за провизии за вземания	0611	19	65					19	65
Общо за група I:	0610	27 230	24 013	1 403	1 007	1 693	1 671	30 327	26 691
II. Балансова стойност на продадени нефинансови активи									
1. на продадени материали, стоки и продукция	0621	1 180	1 123					1 180	1 123
2. на продадени нефинансови дълготрайни активи	0622	64	73					64	73
3. на продадени конфискувани нефинансови активи	0623								
Общо за група II:	0620	1 244	1 195					1 244	1 195
III. Разходи за лихви									
1. Разходи за лихви по заеми и дългове	0631								

Раздели, групи, статии	I. ОТЧЕТНА ГРУПА "БЮДЖЕТ"		ПОЧЕТНА ГРУПА "СМЕТКИ 3 СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ С		III. ОТЧЕТНА ГРУПА "ДРУГИ СМЕТКИ И ЛЕЙНОСТИ" (ДСД)		IV. ВСИЧКО	
	Текуща година	Предходна година (31 декември)	Текуща година	Предходна година (31 декември)	Текуща година	Предходна година (31 декември)	Текуща година	Предходна година (31 декември)
а	1	2	3	4	5	6	7	8
2. Други разходи за лихви	0632							
Общо за група III:	0630							
IV. Трансфери към домакинства								
1. Осигурителни плащания и други текущи трансфери	0641	55	21				53	76
2. Капиталови трансфери към домакинства	0642							
Общо за група IV:	0640	55	21				53	76
V. Субсидии и капиталови трансфери								
1. Текущи субсидии и трансфери към други лица	0651	337	65				328	401
2. Капиталови трансфери към други лица	0652							
Общо за група V:	0659	337	65				328	401
VI. Разходи за активи, капитализирани в отчетна група "ДСД"								
1. Разходи за разходи и придобиване на активи	0660	619	75		(2 219)	(619)		
VII. Корективи за разходи и придобиване на активи в т.ч. Коректив за придобиване по стопански начин								
1. Корективи за разходи и придобиване на активи	0670	(1 110)					(1 192)	(1 110)
2. Коректив за придобиване по стопански начин	0679	(1 110)					(1 192)	(1 110)
Общо за раздел "Б":	0699	25 109	1 093		(526)	1 051	30 761	27 254
V. ТРАНСФЕРИ МЕЖДУ БЮДЖЕТНИ ОРГАНИЗАЦИИ								
1. Касови трансфери между бюджетни организации (нето)	0681	23 428	1 113				30 863	24 541
2. Приписани трансфери между бюджетни организации (нето)	0682	(18)					(18)	(18)
Общо за раздел "В":	0680	23 410	1 113				30 845	24 522
Г. РЕЗУЛТАТ ОТ ФИНАНСОВИ ОПЕРАЦИИ								
1. Нето-резултат от продажби на финансови активи	0761							(0)
2. Курсови разлики от валутни операции (нето)	0762							(0)
Общо за раздел "Г":	0760							(0)
Д. ПРЕОЦЕНКИ И ДРУГИ СЪБИТИЯ								
I. Прехвърлени нетни активи								
1. Прехвърлени нетни активи между бюджетни организации	0771	128	1			(70)	(4)	59
2. Прехвърлени нетни активи от/за други предприятия	0772							
Общо за група I:	0770	128	1		(59)	(70)	(4)	59
II. Промяна в нетните активи от преоценки (нето)								
1. Преоценки на нефинансови активи	0781							
2. Преоценки на финансови активи	0782	9					597	9
3. Преоценки на пасиви	0783							
Общо за група II:	0780	9			597		606	
III. Прираст на нетните активи от други събития								
1. Прираст от конфискувани активи	0791							
2. Отписани задължения	0792							
3. Увеличение на нефинансови активи от други събития	0793	6					233	445
4. Увеличение на финансови активи от други събития	0794							
5. Намаление на пасиви от други събития	0795							
Общо за група III:	0790	6			199	439	233	445
IV. Намаление на нетните активи от други събития								
1. Отписани публични вземания	0691							
2. Отписани други вземания	0692							
3. Намаление на нефинансови активи от други събития	0693	1	10				59	11
4. Намаление на финансови активи от други събития	0694	13					6	13
5. Увеличение на пасиви от други събития	0695							
Общо за група IV:	0690	14	10		199	439	65	24
Общо за раздел "Д": (I. + II. + III. - IV.)								
Обменен доход	0799	120	(9)				769	480
Изменение на нетните активи за периода	1000	1 747	10		1 239	(682)	4 526	1 075

Ръководител:
Мария Г. Волостикова-Златева

Тяна Стайчева

Главен счетоводител:

12.08.2024 г.

Ръководител на одитен екип:
Директор на дирекция:

04.08.2024
04.08.2024

ПОКАЗАТЕЛИ (а)	БЮДЖЕТ - ОТЧЕТ 31.12.2023 г.	БЮДЖЕТ - ОТЧЕТ 31.12.2022 г.	Сметки за сред- ства от Евро- пейския съюз - ОТЧЕТ 31.12.2023 г.	Сметки ред- ства от евро- пейския съюз - ОТЧЕТ 31.12.2022 г.	Сметки за чуж- ди средства - ОТЧЕТ 31.12.2023 г.	Сметки за чуж- ди средства - ОТЧЕТ 31.12.2022 г.	ОБЩО КАСОВ ОТЧЕТ 31.12.2023 г.	ОБЩО КАСОВ ОТЧЕТ 31.12.2022 г.
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(1)+(3)+(5)	(8)=(2)+(4)+(6)
ПОКАЗАТЕЛИ								
1. Придобиване на земя							4 991	
2. Придобиване на други дълготрайни материални активи	2 907	2 396	2 084	117				2 513
3. Придобиване на нематериални дълготрайни активи								
4. Нето-прираст на държавния резерв и изкупуване на земедел. продукция <i>в т. ч. постъпления от реализация на държавния резерв (-)</i>								
Общо за група II. Плащания за на нефинансови дълготрайни активи	2 907	2 396	2 084	117			4 991	2 513
III. Плащания за разходи за лихви								
1. Разходи за лихви по банков заем и държавни (общински) ценни книжа								
2. Разходи за лихви по други заеми и дългове								
Общо за група III. Плащания за разходи за лихви								
IV. Трансфери към домакинства	53	59		21			53	80
1. Осигурителни плащания и други текущи трансфери								
2. Капиталови трансфери към домакинства								
Общо за група IV. Трансфери към домакинства	53	59		21			53	80
V. Субсидии и капиталови трансфери	314	324	37	38			351	362
1. Текущи субсидии и трансфери към други лица								
2. Капиталови трансфери към други лица								
Общо за група V. Субсидии и капиталови трансфери	314	324	37	38			351	362
Б. ОБЩО РАЗХОДИ И ПРИДОБИВАНЕ НА НЕФИНАНСОВИ АКТИВИ	29 367	25 287	3 550	1 277			32 916	26 564
В. ТРАНСФЕРИ И БЕЗЛИХВЕНИ ЗАЕМИ М/У БЮДЖ. ОРГАНИЗАЦИИ	27 102	23 428	3 733	1 113			30 835	24 541
1. Трансфери между бюджетни организации (нето)	15	64	(15)	(64)				
2. Временни безлихвени заеми между бюджетни организации (нето)	27 118	23 492	3 718	1 049			30 835	24 541
В. ОБЩО ТРАНСФЕРИ И ЗАЕМИ М/У БЮДЖЕТНИ ОРГАНИЗАЦИИ								
Г. Бюджетно салдо: Дефицит (-) / излишък (+) = (А.-Б.+В.)	1 334	1 406	168	(228)			1 502	1 179
Д. Финансиране на бюджетното салдо (Е. + Ж. + З. - И.)	(1 334)	(1 406)	(168)	228	0	(0)	(1 502)	(1 179)
Е. ОПЕРАЦИИ С ФИНАНСОВИ АКТИВИ								
I. Придобиване и реализиране на дялове, акции и участия								
1. Придобиване на дялове, акции и участия в предприятия (-)								
2. Постъпления от реализация и приватизация на дялове, акции и участия								
Общо за група I. Придобиване и реализиране на дялове, акции и участия								
II. Предоставени заеми, възмездна фин. помощ и активирани гаранции	(49)						(49)	
1. Предоставени заеми и възмездна финансова помощ (-)								
2. Получени погашения по предоставени заеми и възмездна фин. помощ (+)								
3. Плащания по активирани гаранции - главници по гарантирани заеми								
4. Възстановени суми по активирани гаранции - главници								
Общо за група II. Предоставени заеми, възмездна фин. помощ и гаранции	(49)						(49)	
III. Други операции с финансови активи								
1. Нето-операции с други ценни книжа и фин. активи (кеш-менджмънт)								
2. Други операции с финансови активи (нето)								
Общо за група III. Други операции с финансови активи								
Е. ОБЩО ОПЕРАЦИИ С ФИНАНСОВИ АКТИВИ	(49)						(49)	
Ж. ОПЕРАЦИИ С ФИНАНСОВИ ПАСИВИ								
I. Емитирани държавни (общински) ценни книжа								
1. Постъпления от емисии на държавни (общински) ценни книжа (+)								
2. Погашения по емисии на държавни (общински) ценни книжа (-)								

ПОКАЗАТЕЛИ

	БЮДЖЕТ - ОТЧЕТ		Сметки за средства от Европейския съюз - ОТЧЕТ		Сметки за средства от чужди средства - ОТЧЕТ		Сметки за чужди средства - ОТЧЕТ		Сметки за чужди средства - ОТЧЕТ		ОБЩО КАСОВ ОТЧЕТ	
	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
(а)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(1)+(3)+(5)	(8)=(2)+(4)+(6)				
Общо за група I. Емитирани държавни (общински) ценни книжа												
II. Заеми от банки и други лица												
1. Получени банкови и други заеми (+)												
2. Погашения по получени банкови и други заеми (-)												
Общо за група II. Заеми от банки и други лица												
III. Финансиране чрез финансов лизинг и търговски кредит												
1. Получено финансиране по финансов лизинг и търговски кредит (+)												
2. Погашения по финансов лизинг и търговски кредит (-)												
Общо за група III. Финансиране чрез фин. лизинг и търговски кредит												
IV. Други операции с финансови пасиви												
1. Операции с чужди средства (нето)												
2. Друго финансиране - операции с пасиви (нето)												
Общо за група IV. Други операции с финансови пасиви												
Ж. ОБЩО ОПЕРАЦИИ С ФИНАНСОВИ ПАСИВИ												
З. НЕТО-РАЗЧЕТИ И ОПЕРАЦИИ												
1. Нето-операции за сметка на средства от Европейския съюз												
2. Операции за сметка на други бюджети, сметки и фондове	14	(119)	(14)	119								
3. Други нето-разчети и операции на бюджетни организации												
4. Разлики от закръгляния в хил. лв. (+/-)	14	(119)	(14)	119								
З. ОБЩО НЕТО-РАЗЧЕТИ И ДРУГИ ОПЕРАЦИИ												
И. ИЗМЕНЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА												
1. Наличности на парични средства в началото на отчетния период	5 794	4 507	56	165			216				6 066	4 858
2. Преоценка на наличности в чуждестранна валута в края на отчетния период												
3. Наличности на парични средства в края на отчетния период	7 093	5 794	210	56			257				7 561	6 066
И. ИЗМЕНЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА (З. - I. - 2.)	1 299	1 287	154	(109)			41				1 494	1 208
К. ДРУГИ ИЗМЕНЕНИЯ - АКРЕДИТИВНИ И ДРУГИ СМЕТКИ												
1. Наличности по акредитиви и други сметки в началото на периода												
2. Преоценка на акредитиви и други сметки в чужд. валута в края на периода												
3. Наличности по акредитиви и други сметки в края на периода												
К. ДРУГИ ИЗМЕНЕНИЯ - АКРЕДИТИВНИ И ДРУГИ СМЕТКИ (З.-I.-2.)												
Л. ИЗМЕНЕНИЕ НА ВСИЧКИ ПАРИЧНИ СРЕДСТВА (И. + К.)	1 299	1 287	154	(109)			41				1 494	1 208

Дата: 19.08.2024 г. ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ:

РЪКОВОДИТЕЛ:
име и фамилия

Финансов отчет, относно който Сметната палата е издала одитен доклад № 04 009/09.24 от 11.10.2024 г.

Ръководител на одитен емит: _____
Директор на дирекция: _____

(Handwritten signature)

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

8890 Твърдица, пл. "Свобода" №1, тел.: 0454/42311, fax: 0454/44049,
obshtina@tvarditsa.bg

Община Твърдица

БУЛСТАТ 000590704

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА В ОБЩИНА ТВЪРДИЦА ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

При съставянето на настоящия Годишен финансов отчет са спазени изискванията на Закона за счетоводството, Националните счетоводни стандарти, Указанията на Министерството на финансите - Дирекция „Държавно съкровище“ ДДС № 20/2004 г., ДДС 14/2013 г., ДДС 8/2014 г., ДДС 5/2016 г. и всички нормативни актове уреждащи отчетността на бюджетните предприятия, както и Счетоводната политика на Община Твърдица.

I. Обща информация

Община Твърдица е административна единица, в която се осъществява местното самоуправление. Има право на собственост и самостоятелен общински бюджет.

В структурата на общината са включени 12 второстепенни разпоредители с бюджети: 5 кметства, 5 училища, Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост и Дом за пълнолетни лица с психични разстройства”, Исторически музей-град Твърдица.

Второстепенните разпоредители представят в определените срокове на съставителя на финансови отчети в Общината тримесечните оборотни ведомости, годишната оборотна ведомост с операции преди и след годишното приключване.

II. Приложение на счетоводната политика в Община Твърдица

1. База за изготвяне на финансовия отчет

Годишния финансов отчет е изготвен и съобразен с изискванията на „Закона за счетоводство” указанията на Министерството на финансите дадени в ДДС 08/21.12.2023 год. за годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2023 г. в приложимите счетоводни стандарти,

указанията на МФ – ДДС №20/2004 г., ДДС 14/2013 г., ДДС 8/2014 г., ДДС 5/2016 г., ДДС № 7/22.12.2017 г., изискванията на действащото търговско, счетоводно и данъчно законодателство.

Прилаганата счетоводна политика е променена съгласно указанията, дадени с ДДС 14/2013 г, ДДС 8/2014 г. и е приложима от 01.01.2015 г.

Съгласно заповед № 549/22.10.2021 г .на основание член 44 ал.2 от ЗМСМА се променя счетоводната политика считано от 01.10.2021 г както следва: В раздел „Дълготрайни материални активи”, точка „Оценка, преоценка и обезценка”, изречението

„Веднъж на две години се извършва преглед за оценка на нефинансовите дълготрайни активи” се променя на

„Веднъж на три години се извършва преглед за оценка на нефинансовите дълготрайни активи”

През отчетния период всички второстепенни разпоредители работят с интегрирана система за управление СКИПТЪР (i).

Във връзка с чл.33, от Закона за счетоводството, с цел предоставяне информация за активите, пасивите, приходите и разходите на общината се изготвиха оборотни ведомости поотделно за трите отчетни области с данни за състоянието преди операциите по приключването. Данните са представени на ниво синтетични сметки. Осчетоводяването на приходите, разходите, активите и пасивите по проектите на оперативните програми и тяхното отразяване е в отделни оборотни ведомости, които се включват в обобщената годишна оборотна ведомост на първостепенния разпоредител с бюджет в отчетна група „Сметки за средства от Европейския съюз” СЕС. Обобщената сборна оборотна ведомост е представена по определена от МФ-Дирекция „Държавно съкровище” форма на електронен носител.

По отношение на счетоводния принцип „**Действащо предприятие**” е направен задълбочен анализ на финансовото състояние и дейността на Общината в предвид влиянието на пандемията от COVID-19.

Ръководството следи развитието на пандемията и е в постоянен процес на оценка на потенциалните ефекти за развитието на Общината, отчита и се съобразява с всички мерки, предприети от Българското правителство във връзка с въведеното извънредно положение в страната. Прави се дезинфекция. Всички служители са инструктирани за мерките за безопасност.

Като се има в предвид, че Община Твърдица е силно зависима от субсидията от Държавния бюджет, собствените приходи са 12.20% от бюджета на общината, 83.83 % е субсидията от държавния бюджети, 3.97 % други трансфери. Ръководството счита ,че за момента общината е в

добро финансово състояние и разполага с достатъчен брой квалифициран персонал за да може да продължи дейността си и през 2024 година т.е. не е на лице съществена несигурност и/или събития и условия, пораждащи значителни съмнения относно способността на общината да продължи да функционира като действащо предприятие.

2. Отчитане на материалните запаси

Класифицирането на стоково-материалните запаси (СМЗ) се извършва като се прилагат разпоредбите на НСС 2 “Отчитане на стоково-материалните запаси” и при съобразяване заложената в Сметкоплана на бюджетните организации (СБО) и формата на баланса за бюджетните предприятия класификация на материалните запаси.

При *първоначално придобиване чрез покупка* СМЗ се оценяват по доставната им стойност. В доставната стойност се включват всички разходи по закупуването и преработката и други разходи, пряко свързани с доставката им. Разходите по доставката са разходи за превози, товаро - разтоварни работи, монтаж и пробна експлоатация. В разходите по придобиване не се включват складовите разходи по съхранението им, финансовите, извънредните и административните разходи. Последните се отчитат като текущи разходи за съответния период.

При оценката на *потреблението* на СМЗ се прилага препоръчителния подход в приложимия НСС 2 “Отчитане на стоково-материалните запаси”. При употреба на СМЗ се използва метода на средно претеглена стойност, изчислена на месечна основа.

Всички липси и брак на СМЗ и други балансово признати активи (под прага на същественост), независимо от причината (по вина на МОЛ, кражби, форсмажорни обстоятелства и др.) са отчетени чрез дебитиране на сметка 6993 “Намаление на материални запаси от други събития” срещу кредитиране на сметка 3020 „Материали” с цялата отчетна стойност.

При предоставяне на материални запаси, които по същество представляват форма на възнаграждение в натура за извършена работа (безплатна храна в детските градини), са отчетени като разход за възнаграждение на персонала в натура и приход от продажба на съответния актив по справедлива стойност към датата на предоставяне. Дебитира се сметка 6049 и се кредитира сметка 7112 „Приходи от продажба на материали” по справедлива стойност. За отписване на актива по отчетна стойност се дебитира сметка 6112 „Отчетна стойност на продадени материали” и се кредитира сметка 3020 „Материали”. Безплатната храна за 2023 г. е 25609.78 лв., с 1344,13лв. по-малко от 2022 г.

Материалните запаси вложени в употреба са отчетени като разход по сметка 601 и отразени задбалансово по сметка 9909 „Други активи в употреба, изписани като разход”.

3. Инвентаризация и оценка на активите и пасивите

Със заповеди на Кмета на общината № 623/16.11.2023 г. се извърши инвентаризация на всички дълготрайни материални и нематериални активи, материални запаси и разчети в Община Твърдица и нейните второстепенни разпоредители с бюджети. Резултатите от нея са осчетоводени за месец декември 2023г. година и са отразени по счетоводните сметки за липси, брак и излишъци на материални активи и материални запаси от група 69 и 79. Материалните запаси в употреба, които са бракувани са отразени по дебита на сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбаласови активи” и по дебита на сметка 9909. „Активи в употреба изписани като разход”.

В резултат на извършената инвентаризация брака на ДМА е осчетоводен по сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития” или сметка от група 24 ако е изцяло амортизиран.

Брака на материални запаси е отразен по сметка 6993 „Намаление на материални запаси от други събития”. Всички актове за брак са одобрени от Кмета на общината и съответните ръководители на второстепенните разпоредители с бюджети, а бракуваните материали са унищожени. Получените от тях вторични суровини са предадени по съответния ред.

През 2023 г. се извърши преоценка на ДМА от сметка 2201 „Земеделски земи, гори и трайни насаждения”, представляващи поземлени имоти със земи, гори, трайни насаждения, парцели в регулация и извън регулацията на населените места в Община Твърдица.

1. Земеделски земи, за ниви пасища и ливади са с различни площи и категории. Преобладават земите с площ между един и десет декара, както и земите с по-ниска категория. Земеделските земи в землищата на град Шивачево и на селата Оризари, Сърцево, Сборище, Червенаково и Близнец са най-плодородни, обработваеми и с най-висока пазарна стойност.

2. Земеделските земи с трайни насаждения и гори. Общината няма земеделски земи с трайни насаждения, които да се обработват.

3. Дерета, оврази, кариери и други извън регулация. Същите не се ползват като земеделски земи и нямат стопанско предназначение. Поради тази причина няма пазарен интерес и пазарните им стойности са минимални. Поземлените имоти с изградени върху тях

трафопостове, въздушни електропроводи, водопроводи и канали, станции и подстанции за питейна вода, както и съоръжения за напоителни системи и гробищни паркове, са единични имоти за всяко населено място и са с право на ползване, право на строеж и право на преминаване. Към същите няма пазарен интерес и пазарните им стойности са минимални.

4. Поземлените имоти в регулацията на населените места, представляват застроени терени, терени за застрояване, паркове. Улиците, площадите, парковете и останалата земя, за която няма уредени регулационни граници са публична общинска собственост със специална нормативна уредба по ЗОС и не могат да бъдат оценявани. Поземлените имоти, частна общинска собственост, подлежащи на оценяване са с различно предназначение, поради което пазарните им стойности са в широк диапазон.

Съгласно пазарната оценка извършена от Валентина Станева оценител на земеделски земи и трайни насаждения с удостоверение № 810100029/12.11.2010 г и оценител на недвижими имоти № 100101655/30.07.2010 г. се предприеха следните счетоводни записвания по сметки: Дебитираща се сметка 2201 "Земи, гори и трайни насаждения" Кредитираща се сметка 7801 "Преоценки на нефинансови дълготрайни активи" със 807491,64 лв.: При намаление на активите се Дебитираща сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ и се кредитираща сметка 2201 "Земи, гори и трайни насаждения" със 210492,81 лв.

Съгласно заповед №621/16.11.2023 г. на Кмета на Община Твърдица се извърши инвентаризация на вземанията и задълженията на Общината. Бюджетната организация инвентаризира отчетите си чрез писма, които изпраща до контрагентите си, с които има неуредени разчети към 31.12.2023 г. Контрагентите трябва да потвърдят информацията за салдата по сметките или да възразят в срока определен от бюджетната организация.

Съгласно заповед 622/16.11.2023 г. на Кмета на Общината във връзка с подобряване събираемостта на просрочените вземания от наеми на общинско имущество и възстановяване от наематели на разходи за консумативи, и във връзка с годишната инвентаризация на разчетите. Изпратени са уведомителни писма.

4. Отчитане на дълготрайните материални и нематериални активи

При отчитане на ДМА и НДМА са спазени разпоредбите на т. 16 от ДДС 20/2004 г., т. 18 и т. 19 от ДДС 14 от 30.12.2013 г.

Дълготрайните материални и нематериални активи в годишния финансов отчет са оповестени по тяхната отчетна стойност, в която е включена покупната стойност, включително преоценката от текущата и предходните години.

Минималният стойностен праг на същественост за ДМА е в размер на 500 лв.

Първоначалната оценка на ДМА, включително и на активите, които се изписват на разход при придобиването им, е в съответствие с разпоредбите на т. 4 от НСС 16 (цената на придобиване включва покупната цена и всички преки разходи), като:

- митата и невъзстановимите данъци;
- разходите, необходими за привеждането на актива в работно състояние в съответствие с предназначението му (за подготовка на обекта, за първоначална доставка и обработка, за монтаж, за привеждане на актива в работно състояние, за хонорари на архитекти, инженери, икономисти и други, предполагаеми разходи до размера на начислената провизия за условни задължения – демонтаж и възстановяване на терена), разходи, произтичащи от непризнат данъчен кредит, свързан с изброените преки разходи).

За отчетността на Общината важи общо приложимият принцип за бюджетните предприятия – активите да не се оценяват на стойности, които не могат да бъдат възстановими (реализирани).

Съгласно т.2 на СС 38 „Нематериални активи”, нематериалните активи са установими нефинансови ресурси, придобити и контролирани от предприятието, които нямат физическа субстанция или носителят им може да има физическа субстанция; те са със съществено значение при употребата им и от тяхното използване се очаква икономическа изгода.

Външно създадените нематериални активи при придобиването им се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение.

Ако нематериалния актив е създаден в общината в резултат на изследователска или развойна дейност, той се отчита по себестойност.

За класифицирането и признаването на *НМДА* се прилага праг на същественост 500 лв.

НМДА, които попадат под стойностния праг на същественост, се изписват като разход към момента на тяхното придобиване.

Програмните продукти се признават балансово като НМДА, независимо от стойността, на която се придобиват.

НМДА се обезценяват веднъж на три години, считано съгласно промяна на счетоводната политика на Община Твърдица съгласно Заповед 549/22.10.2021 г.

Не се прилагат разпоредбите за отчитането на преоценката като елемент на собствения капитал.

Текущо изплатените разходи за поддръжка на НМДА се отчитат като текущи разходи.

Разходите, които могат надеждно да бъдат измерени и отнесени към нематериален актив, когато водят до увеличение на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив, се отразява като увеличение на отчетната му стойност или като отделен нематериален актив и се определят като разходи за основен ремонт.

Отписването на НМДА (продажба, прехвърляне, липси и брак) се извършва по аналогичен начин на ДМА, там където е приложимо, като се спазват специфичните особености, описани в общите разпоредби.

В счетоводния баланс за 2023 г. са отразени всички придобити ДМА, НМДА и основни ремонти с целева субсидия от РБ, собствени бюджетни средства и средства от други източници на стойност 4854432.00 лв. в т.ч преходен остатък капиталови 1187458.00 лв., целеви субсидии капиталови 155763.00 лв., целеви по ПМС 569506.00 лв., собствени средства 629619.00 лв и други 228551.00 лв, СЕС 2083535.00 лв. а през 2022 г. сумата е 2512971.00 лв., т.е. с 2341461.00 лв. в повече спрямо предходната година.

Придобитите активи по видове са като следва:

В отчетна група бюджет:

- Сметка 2010 „Земи прилежащи към сгради и съоръжения”-0.00
- Сметка 2031 „Административни сгради” – 939102.59 лв.
- Сметка 2032 „Жилищни сгради, общежития и апарт.” –136282.68 лв. По дебита на сметката е прехвърлен актив от с-ка 2039“Други сгради“ което представлява 10 спално на ДВУИ за 136282.68 лв.
- Сметка 2039 „Други сгради” –1080.00 лв
- Сметка 2041 „Компютри и хардуерно оборудване” – 89777.13 лв.
- Сметка 2049 „Други машини, съоръжения и оборудв.” –328252.32 лв.
- Сметка 2051 „Леки автомобили”-32079.00 лв.
- Сметка 2059 „Други транспортни средства” –311840.09 лв.
- Сметка 2060 „Стопански инвентар”-61741.85 лв.
- Сметка 2099 „Други ДМА” -3240.00 лв.
- Сметка 2101 „Програмни продукти и лицензи” –0.00 лв.
- Сметка 2109 „Други НМДА” –
- Сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфр. обекти”- 31577.20 лв.
- Сметка 6076 „Основен ремонт на инфр. обекти чрез външни

- доставки” – 2043458.23 лв.

В отчетна група СЕС:

- Сметка 2041” Компютри и хардуерно оборудване”-15485.00 лв.
- Сметка 2060 „Стопански инвентар”-540.00 лв.

Сумата на поетите ангажименти за придобиване-кап.р/ди през 2023 г. е 1118263.33 лв.в раздел Бюджет и 3435389.05 лв. в раздел СЕС.

Съгласно т.55 от ДДС 14/30.12.2013 г. за прехвърляне на активи и пасиви между отделните отчетни групи в рамките на първостепенния разпоредител с бюджет се използват сметките от подгрупа 760.

Наличността по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт”, в края на годината е 2191392.85 лв разпределени съответно в отчетна група БЮДЖЕТ-205393.44 лв. и отчетна група ДСД -1545314.89 лв. ,СЕС 440684.52 лв.в от следните обекти:

Обект

Края на годината- лв.

Обект	Края на годината- лв.
ЗДРАВЕН ДОМ 1- ВИ БЛОК	Кметство Шивачево 48261.72
ЗДРАВЕН ДОМ 2-РИ БЛОК	Кметство Шивачево 48261.72
РЕМОНТ И ПРЕУСТР.СГРАДА МИННО ОБЩЕЖИТИЕ	Община Твърдица 55800.00
ПРОЕКТ ВЪНШНА ТОАЛЕТНА СОУ ШИВАЧЕВО	Община Твърдица 3150.00
ИДЕЕН ПРОЕКТ ДГ СБОРИЩЕ	Община Твърдица 49920.00
РЕКОНСТР.И РЕХАБ.НА ОБЩ ПЪТИЩА	Община Твърдица 35880.02
РЕКОНСТР.И РЕХАБ.ОБЩ ПЪТ SLV 1112	Община Твърдица 74889.19
М ШИВАЧЕВО ДСД	Община Твърдица 29400.00
ПРОЕКТ ПЪТ ЦИГАНСКА ПОЛЯНА-ХИЖА ЧУМЕРНА ДСД	Община Твърдица 18000.00
КРЪГОВО ДВИЖЕНИЕ НА ИЗТОЧНИЯ ВХОД ДСД	Община Твърдица 7200.00
ПОЧИСТВАНЕ НА ДЕРЕ В ШИВАЧЕВО ДСД	Община Твърдица 14400.00
ВВМ ВИСОКА ЗОНА СЕВЕРОЗАПАДНА ДСД	Кметство Шивачево 1086737.07
ВВМ ПО УЛИЦА „ГЕОРГИ ДИМИТРОВ”ШИВАЧЕВО ДСД	Кметство Шивачево 252948.61
ВВМ с.БЯЛА ПАЛАНКА ДСД	Кметство Бяла Паланка 3900.00
ПРОЕКТИРАНЕ И РЕКОНСТРУКЦИЯ СТАРО ДЕПО ДСД	Община Твърдица 21960.00
РЕМОНТ МЕД.ЦЕНТЪР	Община Твърдица 440684.52

- 1.Идеен проект ДГ Сборище-49920.00 .С РМС през 2021 г обекта беше одобрен за финансиране,но поради динамиката на пазара на строителни материали,фирмата изпълнител отказва да изпълни ремонта. Търси се възможност за допълнително финансиране на обекта.
- 2.Проект ремонт и преустройство на сграда минно общежитие-55800.00 лв.Очакваме да бъде отворена мярка за финансиране с европейски средства.
- 3.Проект външна тоалетна -3150.00 лв.Изготвен е проект.Отпада необходимостта от изграждане.
- 4.Здравен дом 1 и 2 –на стойност 96523.44 лв.Обекта е започнат преди 01.11.1989 г .Обекта е на фаза груб строеж и от 1997 г строителство по него не се извършва.Няма сключени договори за продължаване на строителството,както и неизплатени суми.
- 5.Изграждане на ВВМ Шивачево-29400.00лв.Изготвен е проект.
- 6.Проект Циганска поляна –хижа Чумерна-18000.00 лв.Подготвени са технически проекти ,но не е одобрено финансиране.
- 7.Проектиране и реконструкция на старо депо-21960.00 лв.Подготвени са технически проекти,но не е одобрено финансиране.Търси се възможност за допълнително финансиране.
- 8.Кръгово движение на източния вход/изход-7200.00лв.Преходен обект ,с намерение да бъде изпълнено през следващия отчетен период.
- 9.ВВМ висока зона северозападна част гр.Шивачево-1086737.07 лв.Площадката за строеж е открита 09.12.2022 г-преходен обект.
- 10.ВВМ по улица „Г.Димитров“ гр.Шивачево-252948.61 лв.Преходен обект.
- 11.Почистване на даре Шивачево-14400.00лв.Подготвени са документи за кандидатстване за финансиране.
- 12.ВВМ Бяла паланка-3900.00 лв.Няма открита площадка за строеж.
- 13.Реконст.и рех.общ.път-35880.02 лв.Преходен обект.
- 14.Реконстр.и рех.общ.път SLV 1112-74889.19 лв-преходен обект.
- 15Ремонт Медицински център-440684.52 лв преходен обект.

5 Приложение на НСС 4-Отчитане на амортизации

Съгласно т. 56 от ДДС № 05 от 2016 г. в Общината е възприет линеен метод на амортизация за отделните групи активи.Съгласно заповед №279/26.06.2018г. на Кмета на Община Твърдица се допълва амортизационната политика на Община Твърдица.Съгласно правилата определени в нея на всички ДМА И ДНМА намиращи се в Община Твърдица и нейните второстепенни разпоредители към 31.12.2023 г са начислени амортизационни отчисления ежемесечно,за цялата година,по видове активи и по съответстващите сметки за тях.

6. Отчитане на паричните потоци НСС7

Отчитането на касовите потоци и наличността по сметки в общината е извършено чрез прилагането на утвърдена от министъра на финансите „ЕБК”. Формата и съдържанието на месечните, тримесечните и годишните отчети за касовото изпълнение на бюджета и на сметките за средства от Европейския съюз са определени от Министерството на финансите. Наличността в края на отчетния период парични средства са в размер на:

5013/7304 7093382.06 лв.
5013/7443 209869.46 лв.
5013/1724 257375.29 лв.

7. Отчитане на стопанска дейност

Добитата дървесина от общински гори е отразена по дебита на сметка 3030 „Продукция” и по кредита на сметка 6503 „Придобиване на материални запаси по стопански начин” за 1192155.47 лв. Разходите за добив на дървесина са отразени по сметка 6113 „Отчетна стойност на продадена продукция” за 1154398.97 лв., а приходите по сметка 7113 „Приходи от продажба на продукция” са 1449115.12 лв. без ДДС. По §§ 24–04 внесената сума е 1630309.39 лв. заедно с ДДС и толкова е осчетоводена по кредита на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната”.

8. Сметки за разчети – вземания и задължения

Салдото по сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната” – 47604.27 лв., и представлява неразплатени разходи към 31.12.2023 г. в отчетна група Бюджет. В отчетна група СЕС салдото по сметка 4010 „Задължение към доставчици в страната” е 0.04 лв.

Салдото по сметка 4020 „Доставчици по аванси в страната” е 519014.58 лв. в отчетна група Бюджет. В отчетна група СЕС салдото на сметка 4020 „Доставчици по аванси в страната” е 1656405.55 лв.,

Сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната” – салдо 232818.63 лв.

Сметка 4120 „Задължения по аванси към клиенти” – салдо 29602.00 лв.

8 А КОРЕКТИВИ

Съгласно т.49 от ДДС 20/2004 г по сметка 4971 „Коректив за задълженията към доставчици местни лица” са начислени разходи отнасящи се за 2023 г., по документи издадени 2024 г в размер на 54305.80 лв.

9.Оповестяване на свързани лица-НСС24

По сметка 5114 „Други дялове и акции в предприятия в страната” е отразено участието на общината в:

- „Дружество по заетост” гр. Нова Загора - 500,00 лв.
- МБАЛ „Д-р Иван Селимински” гр. Сливен – 47244.80лв.

СМЕТКА 5114 „Други дялове и акции в предприятия в страната” е актуализирана за 2023 г., със 8525.39 лв. увеличение на МБАЛ „Д-р Иван Селимински”, - уведомени с писмо № 26-00-89/29.01.2024 г и предоставена тяхна справка за предварителен финансов резултат с изх.№ РД -20-336/31.01.2024 г. Дружество по заетост гр.Нова Загора-уведомени с писмо № 26-00-89/29.01.2024 г.ВИК ООД Сливен уведомени с писмо № 26-00-89/29.01.2024 г..До момента на представянето на ОВ в МФ, не сме получили предварителен отчет за 2023 г.

10.Доходи на персонала –НСС19

Със сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала” е взета счетоводна операция: дебита на сметката срещу кредита на сметка 6048 „Сторнирани разходи за провизии на персонала” за 1017273.60лв.-начислените отпуски в края на 2022 г. Очакваната стойност на неизползвания отпуск е 1053715.48 лв., и сумата е начислена по дебита на сметка 6047 „Разходи за провизии на персонала” срещу кредита на сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала”. При оценката е взето за база равнището на възнаграждението м.Януари 2024 г.,структурата на длъжностите в общината,очакван брой дни и персонал, както и брой лица, които ще ползват отпуск през 2024 г.Към заплатите е планирано и 10 процента увеличение.В началото на следващия отчетен период те ще се сторнират по реда на т.19.7.1 от ДДС 20/2004 г.Доходите на персонала по трудови и служебни правоотношения са начислени по съответните счетоводни сметки гр.604.За отчетния период няма неразплатени заплати и осигурителни вноски на персонала с изключение на възнагражденията за м.декември по европейски програми и програми за временна заетост, тъй като средствата се осигуряват м.01.2024 г.

11.Провизии, условни задължения и условни вземания НСС 37

Начисляване на провизии за вземания се определя в процент от общата /номинална/стойност на вземането при класифициране в три групи

-трудно събираеми след изтичане на 90 дни от крайния срок за погасяване с определен процент от номиналната стойност-20%

-несъбираемо след изтичане на 180 дни от крайния срок за погасяване и се провизира с определен процент от номиналната стойност 50%.

-безнадеждно взимане-100 % след погиване на длъжника.

-по Кредита на сметка 4917-„Провизии за непублични вземания от местни лица” са начислени -19180.17 лв,които са начислени по дебита на сметка 6717-„Разходи за провизии за други вземания”.

-По дебита на сметка 4917 са отнесени събрани провизии за 2023 г които са повече от 90 и 180 дни на стойност-261.86лв. на кредит сметка 6727”Сторнирани провизии за други вземания”.

Съгласно ДДС 20/2004 г.- т.17.15.4 са осчетоводени приписаните приходи на общината за 2023 г.-18474.48лв. по дебита на сметка 7682 „Приписани трансфери от /за бюджетни организации от подсектор „Централно управление” срещу кредита на сметка 7181 „Приписани приходи от наеми и концесии”

12.Сметки за приходи

Признаването на приходите в общината е в момента на тяхното възникване, съгласно принципа на текущото начисляване. Сметки от група 70 „Приходи от данъци и такси” е предвидена за отчитане на приходите от данъци и такси. За разлика от другите приходи, за данъчните приходи практически не е възможно последователното и пълно прилагане на принципа на текущото начисляване - възникващите приходи и вземания от данъци за общината произтичат от сделки и събития без директното участие и достъп до необходимата информация. Текущо през годината, касовите постъпления от данъци се отчитат по сметка 7011 „Касови приходи от данъци, мита, митнически такси осигурителни вноски”.

Отчитането на такси, представляващи по своята същност данъци - таксата за битови отпадъци и такса куче се отчитат по сметка 7041 „Касови приходи от такси и лицензии с данъчен характер”.

По сметки от подгрупа 705 „Приходи от такси” се отчитат приходите от общински такси, определени като такива съгласно Закона за местните данъци и такси, в случаите когато таксите по същество не представляват форма на данъци

13.Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствени помощи НСС 20

Всички дарения в натура и пари от трети лица са отчетени спазвайки изискванията на т.20.1 до т.20.6.10. от ДДС 20/14.12.2004 год. на МФ, а

именно като приход в момента на тяхното получаване. В община Твърдица през 2023 год. са постъпили дарения от страната в размер на **9152.31лв.**,отразени по сметка **7411** . Дарения от страната в натура в размер на **141131.75 лв.**, отразени по сметка **7413**.

В отчетна група **„СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ”** се отчитат средствата получени от Национални фондове, Структурни и Кохезионни фондове, Други европейски средства, Държавен фонд земеделие –Разплащателна агенция.

Получаването и отчитането на средствата е по сметка 7443 съгласно дадените указания в ДДС 7/2008 г.

Неусвоените средства по европейски проекти по §§ 88-03 към 31.12.2023 г. е 154431.94 лв., които са отразени по кредита на сметка 4684 „Разчети за събрани приходи и извършени разходи за извънбюджетни сметки на общини”. Неусвоените средства са по проект;

1. *”Подкрепа за успех”-125050.37лв./в т.ч.НУ Оризари-18345.61лв,ОУ Сборище-19279.47лв,ОУ Бяла Паланка 9826.81 лв,СУ Твърдица 77598.48 лв.,*

2. *ОУД-4843.65лв -/в т.ч.,СУ Твърдица-4843.65лв./*

3. *Равен достъп до училищно образование в условията на криза-3252.19лв./в т.ч ОУ Сборище-215.42лв.СУ Твърдица-2861.56,,ОУ Бяла паланка-175.21лв./*

4. *Подкрепа за приобщаващо образование-11.81лв./в т.ч. ОУ Сборище 11.81 лв.,/*

5. *ДМП -21273.92*

7. *ДФЗ- Проект ВВМ Сборище на този етап остава не разплатен.Наличността по банкова сметка на ВВМ 55841.44лв.*

В отчетна група **„ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ”** се отчитат чуждите парични средства, постъпили като гаранции за участие в търгове и гаранции за изпълнение по договори, постъпилите средства по чл.34 ал.1 и ал.6 от ЗСПЗЗ. Задбалансово се водят личните средства на домуващите в ДПЛУИ и ДПЛПР. Съгласно получените указания в раздел IV от ДДС14/2013 г. всички дълготрайни активи които се водеха задбалансово са капитализирани и отчетени по съответните сметки от група 22

”Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група ДСД. За дълготрайните активи, които представляват инфраструктурни обекти въведени в експлоатация към 31.12.2023 г е начислена амортизация . .

Настоящата обяснителна записка представлява неразделна част и приложение към ГФО за 2023 г. на Община Твърдица и е предназначена да дава подробна информация за фактите и събитията, намерили отражение в отчета на Община Твърдица.

Изготвил:

/Татяна Петкова – гл.сп.
съставител на ФО/

Съгласувал:

/Таня Станчева- ст.ек.-
Гл.счетоводител/

Кмет на община Твърдица:

/Мария
Гвоздейкова
Златева/

22.02.2024 г
Гр.Твърдица